

Нарта делкән бәәдлин туснар

Нарта делкән эгл олт әмтс, СССР-н Деел Советин Президумин ахлач К. Е. Ворошилов Азийн орн-нутгудар йовсиг ик гидгәр оныган бгч меддҗаңхәв. Алдр ик Китдт, гинчәлхдән эәлтә Индонезд, әврә сулдхвран гартан авсн Северн Вьетнамд, ах-дү болгч Монгәлд — альд болв чигн, советск олт-әмтсин илгәсн кфуг болн түүг дахдж йовсн улсиг, күч-көлсчир цугвар ик гидг байрта, брғмдҗтәгәр тосцхав.

Күс-дундур сард йовсна хобн К. Е. Ворошилов, майнн 30-д Москвагүр хәрдж ирәд, кесг олт улс цуглрсн митингд, әврәннә йовдлин ашин тускар келдҗ бгв.

Парти болн государствин дур төвчдҗ, Востокин дөрвн орн-нутгт бидн иньгллгәнә гинчир болдҗ одввди. Тер орн-нутгудт ут-туршдан 750 сай шаху улс бәәхәнә. Китдт советск улс гинчәлхдҗәсн бдрмүд, Мао Цзе-дун келсәр болхла, „Китд Советск Союз хойрин олт-әмтс хоорндан брхн, ни-иньгүд болн, хоорндан хагъшго бат ни негтәг“ итклтә кевәр үзүлдҗ медүлв. К. Е. Ворошиловиң болн терүг дахдж йовх улсиг Индонезд негл йоста гидг иньгүд болн нитөвкнүн бәәлгәнә элчир гидҗ тосцхав. Индонезиг әргәд йовсн цагтан, төвкнүн бәәлгәнә батлгәнә туск ноолданд, советск болн индонезийск олт-әмтсин күсл-седкльн мел ирлцнәгүгүнн бидн лавта медвдн гидҗ ур Ворошилов темдгльв. Вьетнамин Демократическ Республикин күч-көлсчиртә харгьлгән ик гидг байртагвар, әрүн цагван седклясн болв; Вьетнамин олт улс чик хаалгьан олдж авб, ода цуг вьетнамск олт-әмтсәт үлгүр-үзмдҗ болгч күңц сулдхврта государстван тосхдҗана.

Монгольск Народн Республикин олт-әмтс советск олт-әмтслә кегч ни-иньгллгәнә әрүн кевәр харлҗ-хадгьлдж, уугән пугъарагьаснә давулдҗ үнтәлдж тоолдҗахинн советск гинчир үзв.

Советск олт-әмтсин илгәсн улс Азийн орн-нутгудар йовлгән, мана социалистическ төрсн, советск туурсн олт-әмтс — Востокин орн-нутгудт кесг зун сай иньгүдтәг, социализмин орн-нутгудин олт-әмтс, бас тер мег колониальн даджруллгьнас сулдцхасн олт-әмтс Советск Союзиг күндлдгиг болн дуртаг даки нег иткүлдҗ үзүлв гидҗ К. Е. Ворошилов герчльв. Олт-келн әмтс хоорид төвкнүн болн ни-иньглдҗ бәәлгь тетгхин төлә, колониализмиг уга кехин төлә, келн-әмтс хоорид теги зөв учрахин төлә, социальн прогрессин төлә кегч Советск Союзин ицгтә ноолдаг Азийн олт-әмтс меддҗ, энкәрдҗахинг бидн даки нег үлү иткдҗ медүлввди. Коммунистическ ни тосхлтд мана олт-әмтсин бәрсн динлвриг Востокин олт-келн әмтс ик гидгәр бөдән үйлдҗәнә. Эн тоот цугвар, „маниг улм сәәнәр көдлхд, олт-келн әмтс хоорид ни-иньгллгәнә батлхин төлә болн төвкнүн бәәлгәнә тетгхин төлә улм гүдҗрмгәр ноолдхд брғмдҗ бгч зөвтә“ гидҗ ур Ворошилов немдҗ кельв.

Азийн кесг сай улс советск гинчириг ик гидг брғмдҗтәгәр тосдҗ, төвкнүн бәәлгәнә

туск советск политкиг йбрәдҗәсн свамла, бас тер Азийд американск империалистир булагьад, эәләд авчксн китайск арл Тайвань деер, ода цагин колонизатормудин зершг-махч дүрсиг нарта делкәд цугварандь үзүлгч йовдл болв.

Тайвань деер батрдҗ авад, Чан Кай-шин бмкрсн үндсиг теид хадгьлхин төлә американск империалистир кесг миллиард доллар гаргьсн. США-н дәәнә ведомств, Азийн олт-әмтсин цугъарагьаснә түүрүлдҗ Китдин бмнәс булагч дәәллдә цаарандь кехин төлә тушг баз кедҗ Тайваниг арв шаху джилин туршарт, батлджасн. Тер бийн, тер арл деер олт-әмтнә дурго болдҗ бослгьиг американск оккупантир болн теднә чанкайшистск гәәтцдүд уурулдҗ чадцхасн уга. Китдәс буладҗ эәлдҗ авсн эн Тайвань гидг арлиг США-н „шинвә“, „харсг“ гидҗ сул күртл Вашингтон ицдҗәсн, болв Тайвань деер болсн, американцирт дурго болдҗ бослгьн. Вашингтониг үумүләд оркв. Тер бийн, США-н государствени секретарь Даллес, пресс-конференцд бослҗ үг келдҗәгьләд, американск зертә-зевтә күчн куунә газрмудар бәәлгән, альд болв чигн әмт дурго болгьдҗахинг — Тайваньд болсн йовдл үзүлдҗахинн чик болдҗахинг кельв. „Хагьрад одх әәмшгтә ним бәәдлг“ делгү „төвкнүлдгин арғь хәәх“ тбр США-н бми зогелдҗана гидҗ Даллес герчльв.

Үнн юмн үнн. Тайваньд болсн йовдл аюдан, онц болсн йовдл биш болдҗана. Нарт делкән газр деер, американск зертә-зевтә чидл болн дәәнә базмуд 72 орн-нутгудар бәәнә. Тедн бәәсн газрмударн альдн болв чигн заргь-хаалтг уга йовдлмуд гаргьад, үл татад бәәхәнә. Сул бдрмүдт болсн зәрм йовдлмуднн ним:

Майнн 27-д американск гурвн морякүд, Гонконгин ббр, 27-тә кфүкүл кфүнүр дәврлгь кегьләд, гүвдцхәлдж. Тер бдр Японьд, американск цертг цертглд Луи Брайнт японск таксин шофер тонсндан заргьлә харгьв. Энүнәс пөбки хонг урд, Пакистанд бәәсн американск офицер, тбр хаалгьинн шлагбаумин хәрүлчиг гүвдлд, бдрдҗ аашсн пассажирск поездин бми шлагбаумиг әврә дурари секв. Майнн 31-д Грецд, американск офицер, греческ парламентин депутат, генерал Сарафис, тунә герги хойриг маниггәрн дәврүлсн, Сарафис үкдҗ одв, гергн бас күн болшго, күнд гемтә бәәнә.

Куунә орн-нутгудар, амери-

канск милитаристир, бас нег цагт гитлеровск оккупантир эзнгьтдг кевәр, нойлдҗахана.

Болв, олт-әмтс ним бәәдллә зөвшәрхәр седдҗәйхәхн. Тайваньд болсн йовдл түүг герчлдж үзүлдҗәнә. Туунләри хамдан бас тегәд, Китдин туст кедҗәх американск политик цугвар улм-улм икәр куурчәхн илдәд йовна. Народн Китдин күчиг салвлхар седләд, туунә бмнәс булагч дәврлгь белддҗ, Соединени Штатс Тайваниг буладҗ, эәлдҗ авсн деерән, 1951 джил Нийлгсн келн-әмтсин организацар дәврүләд, Китдлә худл-гуулгәнд боомтг кехин туск му-пертә резолюц күчлдж баглулдҗ авхулсн бәәсн. Болв, тер кесн боомтг (эмбарго) Англиг, Япониг, нань чигн орн-нутгудиг ик үнтә китайск рынокәс хагъцулсн. Кесг джилин әргид Англә энүнә зөвд багтад, тагчг бәәдҗәсн. Болв, Китдлә худл-гуулгә кехд боомтг кесн уршгар, орн-нутгт үрүсн альк-нег экономическ туришгүд сул цагин әргид дегд икәр бсәд, хурцдад йовсн учрар, Китдин Народн Республикәлә худл-гуулгә кехд зәрм боомтган уурулдҗахан английск правительств майнн 30-д герчлдж зарлв. Китдлә худл-гуулгә кехд эмбарго бәрлгьн кегго гидҗ Англә хайлгән „Лондона гарс Вашингтон үздҗәх әмтин ик гисн дипломатическ динилдгән болдҗана“, гидҗ Ассошиәйтед прес агентствин корреспондент Хойтауәр бичдҗәнә.

Англин үлгүриг бас талдан орн-нутгуд дурахар бәәхиг темдгьлх кертә. Иим сана-седкльг медүлдҗ италянск „Глобо“ гидг газет ицдҗ бичдҗәнә: „Китдлә худл-гуулгә кехд бәәх әв-аргьиг цугтнә англичанмудт бгнә гисн чик йовдл болдҗ гарш уга.

США-н дәәч-булагьач политик негхн долан хонгин әргид хойр чаньгь цоклгь авб гидҗ китайск „Женьминьжабо“ гидг газет бичдҗәнә. Тайвань деер американцирин бмнәс кегч бослгьн, Китдин хагьлг уга мөч болгч тер арлин нәәми сай олт-әмтн, американск дәәч-булагьачнр тер арлиг эзнгьллгәнә бмнәс бурушадҗ, хортдҗ кедҗәх бослгьн болдҗана гидҗ газет батлдж келдҗәнә. Олт-әмтнә Китдлә худл-гуулгә келгьнд боомтг кедгән уурулдҗахин тускар майнн 30-д Англин кесн герчлгьн болхла, худл-гуулгәнд боомтг келгьнә туск американск политикд ик гидг буурлт гаргьв. С. GERMAN.

Редактор Д. М. МУКЕБЕНОВ.

Хальмг тангьгчин „ХАЛЬМГ ҮНН“, „СОВЕТСКАЯ КАЛМЫКИЯ“

газетсд бичгдлгән бола

Бичгдлгәнә үнн: джилдән — 52 арслнь 20 деншг; 9 сардан — 39 арслнь 15 деншг; 6 сардан — 26 арслнь 10 деншг; 3 сардан — 13 арслнь 05 деншг; 1 сардан — 4 арслнь 35 деншг.

1957-ч джилин май сарин 1-с ави тангьгчин, балгьсна, райодин „Союзпечатин“ отделенсь болн связин отделенсь болн почтальонмуд болгән цугвар газетд бичгдлгьиг келдҗәнә.

„СОЮЗПЕЧАТЬ.“